

Az első meglepetés mindjárt a bejáratnál ér: egy hatalmas barlangi medve csontváza magasodik előttem. Jobbra az óriási vitrin néprajzi tárgyakat rejt. Láthatók itt maszkok, pajzsok, szobrok. A legérdekesebb – és egyben leginkább horrorisztikus – egy kelet-afrikai sámánszobor, melynek fejrésze nem más, mint egy feketére színezett csimpánzkoponya...

PILLANGÓ- VARÁZS

A pillangó képek Kovács Zsolt, az enteriőr képek a szerzői felvételei

Bár az ország egyetlen lepkemúzeumában járok, egyelőre nem látok egyetlen pillangót sem. Vendéglátóm, Juhász György, a múzeum tulajdonosa sejtelmesen mosolyog.

– Meglepődtél? – kérdi. Igenlő válaszomhoz csak annyit fűz hozzá: – Ez is volt a cél! Jó, ha többet mutatunk, mint amire a látogató számít. Persze vannak pillangók is – invitál a másik terembe. Szemkápráztató gyűjtemény! Hatalmas, tenyérnyi, dél-amerikai azúrlepkék (*Morpho* fajok), madagaszkári szivárványlepkék – gyakori fajok, és közönségesek. Egymás

mellett sok-sok példány, néhány faj a fonákjával bemutatva.

– Ez itt a nyolcvannyolcas dámalepkel – mutat rá egy dobozra vendéglátóm. A pillangó, melynek színe és fonákja egyaránt káprázatos, nevét a fonák mintázatáról nyerte. A hazai fajok gyűjteménye is csaknem teljes. *Juhász György* erre a kollekcióna a legbüszkébb.

– *Voltaképpen hány lepkét láthat itt a közönség?*

– Még sohasem számoltam! – kapom a meglepő választ. – Hozzávetőlegesen úgy hétezeret. Helyhiány miatt alig több mint

egynegyedét a teljes kollekciónak. Ehhez jön még sok száz bogár, csiga- és kagylóváza, ásvány és fosszília, különleges állatkoponyák, és persze a másik nagy szerelem, a néprajzi tárgyak gyűjteménye. 1959-ben, 15 évesen kezdtem gyűjteni, kezdetben csak lepkéket. Mentorom az azóta méltatlanul elfeledett *Bezsilla László* volt, akit méltán neveztek pillangókirálynak. Aztán ahogy teltek-múltak az évek, egyre szaporodott a gyűjtemény. A pillangók mellé bogarak is kerültek, majd, ahogy jártam a világot, néprajzi tárgyak és mások is. Négyzer jártam Dél-Ameriká-

ban, kétszer Afrikában, s voltam Madagaszkáron is. Már a „hőskorban” ott voltam a Balkánon, majd később Iránban is.

– *A magamfajta természetvédőben mindig mocorog a kérdés, vajon nem okoznak-e nagy kárt a gyűjtők?*

– Válaszolhatnék úgy is, elenyésző a gyűjtött pillangók mennyisége ahhoz a kárhoz képest, amelyet a környezetszennyezés, élőhelyek megszűnése, tápnövények eltűnése okoz. Ám ez egyúttal azt is eredményezi, hogy még inkább vigyázni kell a lepkékre! A mai gyűjtők többsége a természetben már ritka, ám jobbára farmokon tenyésztett fajokat vásárol. Ez Dél-Amerikában vagy éppen Indonéziában külön iparággá nőtte ki magát. Általában európai tulajdonban vannak a tenyészetek, és igen jól pro-

fitálnak. A nálunk üzletekben kapható preparátumok is mind tenyészetből származnak.

– *Honnan jött a múzeum gondolata?*

– Valahogy mindig is bennem motoszkált. A már említett néhai

gatói, a *Magyar Rovartani Társaság* tagjai és persze vezetősége. Nagyon büszke vagyok arra is, hogy az itt látható anyagról már több diplomamunka is született.

– *Látható már, hogy mit hoz a jövő?*

– Hála a már említett Újpesti Önkormányzatnak, az idén megvalósul a Lepkekert, amelyet a múzeum tőzsomszédságában alakítunk ki. Itt eleven, hazánkban is élő pillangók között sétálhat a közönség. S szintén még tavasszal nyílik az Iránt bemutató néprajzi és természettudományos kiállításunk is. Bőven van – és lesz – tennivalónk...

Buzás Balázs

Bezsilla Lászlónak is volt egy kis magán-múzeuma, talán ennek láttán erősödött meg elhatározásom. Mind többször jutott eszembe, hogy jó volna kiállítani, közkinccsé tenni gyűjtésemet. 1999-ben aztán vettem egy mély lélegzetet, s kiürítettem a házunk földszintjét. Ez lett később a 2002-ben megnyílt múzeum. Örülök, hogy természetvédelmi szakemberek és neves muzeológusok egyaránt részt vettek a megnyitón, s azóta is tartom velük a kapcsolatot. Az *Újpesti Önkormányzat* folyamatos támogatása nélkül pedig aligha lenne Lepkemúzeum. A megnyitó óta persze átalakult és gazdagodott a gyűjtemény. Évről évre többen jönnek el, az idén jóval tízezer fölött lesz a látogatói létszám. Többségük gyermek, fiatal, számukra szívesen tartunk szakvezetéseket, s a nagyobbak számára klubnapokat is szervezünk. *Dr. Mészáros Zoltán* akadémikus részvételével 2005-ben beindítottuk az *Újpesti Ifjúsági Tudós Klubot*. Az érdeklődők kéthetente előadásokat hallgathatnak, terepgyakorlatokon vehetnek részt. Mivel az Újpesti Önkormányzat támogat minket, mi sem ter-

mészetesebb, mint hogy a kerületi diákok ingyen látogathatják a Lepkemúzeumot.

– *Az anyag lenyűgöző. Tudományos vonalon kik segítenek?*

– Nagyon sokan. Félek, nem lesz teljes a lista, de sorolom: a *Magyar Természettudományi Múzeum* szakemberei, az *ELTE* és a *Szent István Egyetem* oktatói és hall-

Újpesti Lepkemúzeum
1041 Budapest, Dessewffy u.26.
Telefon: 06/1 231 0296
www.lepkemuzeum.hu

Megközelíthető a 3-as metróval Újpest-Városközpont végállomásig, onnan a 12-es vagy 14-es villamossal a Szakorvosi Rendelőig. Nyitva tartás: keddtől péntekig 12-18 óráig, szombat–vasárnap 10-18 óráig, hétfőn zárva. Csoportos látogatás és igény szerinti tárlatvezetés a fenti telefonszámon való előzetes egyeztetés alapján.

